

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL ADUTIŠKIO KOOPERATINĖS BENDROVĖS SKUNDO**

2020 m. sausio d. Nr. S- (7-203/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensko, narių Editos Galiauskaitės, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Vilmos Vildžiūnaitės, Andriaus Veniaus, išnagrinėjo Adutiškio kooperatinės bendrovės (toliau – Pareiškėja) 2020-11-20 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2020-11-17 sprendimo Nr. 331-1053337 (toliau – Sprendimas). Inspekcijos atstovė S. A. ir Pareiškėjos atstovė R. P. Komisijos 2020-12-15 posėdyje nuotoliniu būdu dalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja 2020-11-20 skunde nurodo, jog gavusi Šiaulių apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Šiaulių AVMI) 2020-11-09 raštą Nr. (17.17-40) RES-186510, kuriame buvo prašoma pateikti papildomus dokumentus, ji pateikė visus prašomus dokumentus.

Inspekcijos išaiškinime RM-50719 nurodoma, jog veiksmai, liudijantys, kad mokesčių mokėtojas žino apie permokos (skirtumo) buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), gali būti, pavyzdžiui: mokestinių prievolių likučių suderinimo akto, kuriame įtraukta atitinkamo dydžio ir laikotarpio mokesčio permoka (skirtumas), suderinimas, kai po to per protingą terminą prašoma grąžinti mokesčio permoką (skirtumą).

Pareiškėja teigia paprašiusi mokestinių prievolių likučių suderinimo akto ir per 5 darbo dienas po suderinimo akto gavimo pateikusi prašymą grąžinti mokesčio permoką, kas laikytina protingu terminu. Visi Pareiškėjos atlikti veiksmai gali būti patikrinti per „Mano VMI“ sistemą.

Remiantis aukščiau išdėstytu, skunde prašoma peržiūrėti Pareiškėjos prašymą grąžinti pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) permoką ir priimti teigiamą sprendimą.

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjos 2020-11-06 Prašymą grąžinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracini nusižengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-590934, ginčijamu sprendimu nusprendė negrąžinti 14 222 Eur permokos, nes suėjęs MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) gražinimo (įskaitymo) senaties terminas.

Inspekcija nurodė papildomus sprendimo priėmimo motyvus. Nuspręsta negrąžinti Pareiškėjai 2016 m. lapkričio mėn. PVM deklaracijoje deklaruotos 14 222 Eur PVM permokos (skirtumo), susidariusios 2016-11-30, nes prašymo pateikimo dieną, t. y. 2020-11-06, šios PVM permokos (skirtumo) gražinimui yra suėjęs MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nurodytas mokesčių apskaičiavimo ar perskaičiavimo senaties terminas. Išimtinių atvejų, kada taikomi ilgesni mokesčių apskaičiavimo (perskaičiavimo) senaties terminai (einamieji ir prieš juos einantys penkeri ar dešimt

praėję kalendoriniai metai), nenustatyta. Pareiškėja iki nurodyto termino, t. y. iki 2020-11-12 nepateikė pagal MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytą tvarką 2020-11-09 rašte Nr. (17.17-40) RES-186510 nurodytų papildomų dokumentų, patvirtinančių Pareiškėjos siekį susigrąžinti 2016-11-30 susidariusią PVM permoką iki 2020-01-01. Pareiškėja informuota, kad nepateikus prašomų dokumentų bus priimtas sprendimas negrąžinti (neįskaityti) mokesčio permokos (skirtumo).

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos Sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos Sprendimo, kuriuo buvo netenkintas Pareiškėjos 2020-11-06 prašymas ir Pareiškėjai atsisakyta grąžinti 2016 m. lapkričio mėn. PVM deklaracijoje deklaruotą 14 222 Eur PVM permoką (skirtumą), susidariusią 2016-11-30, nes yra suėjęs mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo senaties terminas.

Iš ginčui nagrinėti pateiktos medžiagos matyti, jog tarp šalių ginčas nekyla dėl PVM permokos (skirtumo) susidarymo laikotarpio, tačiau Pareiškėja laikosi pozicijos, kad suderinusi mokesčių prievolių likučius, ji per protingą terminą pateikė prašymą dėl permokos grąžinimo, tai yra atliko veiksmus, nurodytus minimame Inspekcijos paaiškinime, todėl ji laikosi pozicijos, kad Inspekcija nepagrįstai atsisakė jai grąžinti mokesčio permoką (skirtumą).

MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje (2019-07-16 įstatymo Nr. XIII-2352 redakcija) nustatyta, kad jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti grąžinta (įskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip per atitinkamą šio įstatymo 68 straipsnyje nurodytą mokesčių apskaičiavimo ar perskaičiavimo terminą, – skaičiuojama atgal nuo įskaitymo dienos, kai įskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiro mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus.

MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje (2019-07-16 įstatymo Nr. XIII-2353 redakcija) nustatyta, kad jeigu kitaip nenustatyta šiame straipsnyje ar atitinkamo mokesčio įstatyme, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos.

Taisyklių (2019-01-30 įsakymo Nr. VA-9 redakcija) 8 punkte (2020-02-10 įsakymas Nr. VA-12) nustatyta, kad neįskaityta mokesčių mokėtojo Inspekcijos mokesčių apskaitoje turima permoka (skirtumas) gali būti grąžinta (įskaityta) (visa ar jos dalis), jeigu ji susidarė nuo mokesčio apskaičiavimo ir (ar) perskaičiavimo ar per didelės bei klaidingai sumokėtos mokesčio sumos, kuriai grąžinti (įskaityti) taikomi MAĮ 68 straipsnyje nurodyti mokesčio apskaičiavimo ir (ar) senaties terminai, skaičiuojant pagal MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytą tvarką.

Apibendrinant išvardintas teisės normas, matyti, kad jose apibrėžtas naikinamasis trejų metų terminas, kuriam pasibaigus išnyksta mokesčių mokėtojo teisė susigrąžinti mokesčio permoką, nustatytas momentas, nuo kada pradedamas skaičiuoti šis terminas bei nurodyta pareiga mokesčių mokėtojui pateikti įrodymus, jei iki naikinamojo termino pabaigos jis atliko veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti).

Pažymėtina, jog ir LVAT praktikoje (2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2747/2011, 2006-10-19 nutartis adm. byloje Nr. A-8-1622/2006), yra akcentavęs, jog MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje įstatymų leidėjas apibrėžė naikinamąjį terminą, kuriam suėjęs mokesčio permoka nebegali būti grąžinta. Pats naikinamojo termino pobūdis reiškia, jog jis negali būti atnaujinamas, jam pasibaigus asmuo praranda teisę atlikti veiksmą (įgyvendinti teisę), kuriam atlikti terminas ir buvo nustatytas. Aukščiau pacituotų MAĮ teisės normų kontekste tai reiškia, jog

jei mokesčių mokėtojas praleido MAĮ nustatytą terminą, nesikreipdamas į mokesčių administratorių dėl mokesčio permokos grąžinimo, jis praranda teisę reikalauti ją grąžinti, o mokesčių administratoriaus prievolė grąžinti mokesčių mokėtojui permoką pasibaigia.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja Inspekcijai prašymą grąžinti 2016 m. lapkričio mėn. susidariusią mokesčio permoką pateikė 2020-11-06. Mokesčių permokos grąžinimo senaties terminas Pareiškėjos prašymo pateikimo metu jau buvo pasibaigęs. Inspekcija Pareiškėjai išsiuntė 2020-11-09 pranešimą Nr. (17.17-40) RES-186510, kuriame nurodė pateikti dokumentus, pagrindžiančius mokesčio permokos (skirtumo) susidarymą, taip pat dokumentus, patvirtinančius, kad Pareiškėja žinojo apie 2016 m. lapkričio mėn. susidariusios mokesčio permokos (skirtumo) buvimą ir iki 2020-01-01 siekė ją susigrąžinti, o tuo atveju, jeigu 2016 m. lapkričio mėn. buvo įsigytas ilgalaikis turtas ir dėl jo įsigijimo susidarė mokesčio permoka (skirtumas), pateikti tai pagrindžiančius dokumentus. Nors Pareiškėja laikosi pozicijos, kad ji iki 2020-11-06 prašymo grąžinti mokesčio permoką (skirtumą) pateikimo yra atlikusi veiksmą, po kurio per protingą terminą kreipėsi dėl permokos grąžinimo, tačiau atsižvelgiant į tai, jog minėtas veiksmas (prašymas suderinti mokestinių prievolių likučius) buvo atliktas 2020-10-28, ši aplinkybė nesudaro pagrindo kitaip vertinti faktinių bylos aplinkybių ir Sprendime padarytos išvados, nes ir mokestinių prievolių likučio suderinimo metu buvo suėjęs prašomos grąžinti mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo terminas.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėja veiksmus (prašymą suderinti mokestinių prievolių likučius, prašymą grąžinti mokesčio permoką), kuriais grindžia siekį susigrąžinti mokesčio permoką atliko pasibaigus MAĮ nustatytam permokos (skirtumo) grąžinimo terminui, taip pat vadovaudamasi anksčiau išdėstytomis MAĮ nuostatomis, konstatuoja, kad Inspekcija pagrįstai negrąžino Pareiškėjai 14 222 Eur PVM permokos (skirtumo), susidariusios 2016 m. lapkričio mėn., suėjęs jos grąžinimo senaties terminui. Todėl Pareiškėjos skundas atmestinas, Inspekcijos Sprendimas yra tvirtinamas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-11-17 sprendimą Nr. 331-1053337.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Edita Galiauskaitė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė